

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ในข้อมูลส่วนบุคคลและแนวทางแก้ไข

วิเคราะห์ปัญหาการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลและแนวทางแก้ไข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังที่ได้กล่าวมาในบทต่างๆ แล้วว่า สิทธิส่วนบุคคลหรือสิทธิในความเป็นส่วนตัวถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานประการหนึ่งและ ในสังคมยุคปัจจุบันได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของปัจเจกชน ซึ่งรวมถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวในด้านข้อมูลส่วนบุคคลด้วย เนื่องจากสิทธิในความเป็นส่วนตัว เป็นสิทธิประเภทหนึ่งที่อยู่รวมอยู่ในสิทธิส่วนบุคคล และสิทธิในความเป็นส่วนตัวยังสามารถ แบ่งแยกย่อยออกไปได้อีกมากมายหลายประการ

จากปัญหาการขาดกฎหมายกลางและการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลได้กลายมาเป็นปัญหา ในสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งหากพิจารณาให้ถี่ถ้วนแล้วจะเห็นว่า ด้วบทกฎหมายประเทศไทยไม่ใคร่ จะใส่ใจในเรื่องสิทธิส่วนบุคคลเท่าไร ต่างจากต่างประเทศซึ่งมีการให้ความคุ้มครองในเรื่อง สิทธิส่วนบุคคลมานานแล้ว แม้ว่าในระยะแรกในต่างประเทศจะมีได้มีการบัญญัติกฎหมายขึ้น เพื่อใช้บังคับเป็นการเฉพาะ แต่ก็มีพัฒนาการในด้านการให้ความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล มาอย่างต่อเนื่อง

4.1 ปัญหาการขาดกฎหมายกลางในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล

ในปัจจุบันสำหรับประเทศไทย แม้จะปรากฏให้เห็นว่ามีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพใน ข้อมูลส่วนบุคคลมาตั้งแต่ระดับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา เรื่อยมาจนกระทั่งกฎหมายเฉพาะ การคุ้มครองสิทธิและ เสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายไทย มิได้กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง เพียงฉบับเดียว แต่เป็นการคุ้มครองไว้อย่างกระจัดกระจายตามกฎหมายต่างๆ

เมื่อพิจารณาหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักกฎหมายสากล และกฎหมายฉบับต่างๆ ที่มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาวิเคราะห์จะพบว่า แม้รัฐธรรมนูญ จะบัญญัติให้มีการคุ้มครองสิทธิความเป็นอยู่โดยมิได้อาศัยกฎหมายลำดับรองใดๆ มารองรับ

กล่าวคือ ผู้ทรงสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญที่ให้การรับรองและให้ความคุ้มครองสามารถใช้สิทธิทางศาลได้ โดยกล่าวอ้างบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญเพื่อป้องกันสิทธิและเสรีภาพของตนได้เช่นกัน แต่ลักษณะการให้ความคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญเป็นการให้ความคุ้มครองในระดับกว้างซึ่งโดยปรกติมีอรรถาภิธานหรือมาตรการต่างๆ ที่มีลักษณะเป็นรายละเอียดไว้ในรัฐธรรมนูญได้ ดังนั้น บทบัญญัติรัฐธรรมนูญเพียงอย่างเดียวไม่น่าที่จะให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บในภาคเอกชนได้อย่างเพียงพอ

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทยในแง่ที่ว่ากฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีช่องว่างของการบังคับใช้ กล่าวคือ ไม่สามารถคุ้มครองให้ครอบคลุมไปถึงข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดที่อยู่ในภาคเอกชนต่างๆ ที่ข้อมูลที่มีการจัดเก็บโดยภาคเอกชนก็มีปริมาณมากไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการจัดเก็บโดยภาครัฐแต่อย่างใด และด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจจะมีผลทำให้เกิดการอาศัยช่องว่างของกฎหมายในการหาผลประโยชน์ที่มีขอบ หรือ อาจเป็นเหตุให้องค์กรเอกชนที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลต่างๆ กระทำการเก็บ รักษา หรือ ใช้โดยขาดความระมัดระวังเท่าที่ควร ซึ่งหากเกิดกรณีดังกล่าวย่อมจะส่งผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

จากการศึกษากฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในต่างประเทศในบทข้างต้น พบว่าบางประเทศจะบัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนไว้ในกฎหมายฉบับเดียว บางประเทศก็จะบัญญัติกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่ละเรื่องเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ บทบัญญัติของแต่ละประเทศจะมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน แต่หลักการสำคัญของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็มีความใกล้เคียงกัน การที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก หลายสาเหตุ เช่น ระบบกฎหมายของประเทศนั้นๆ สภาพปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หรือข้อมูลส่วนบุคคลทางสังคมของประเทศนั้นๆ หรือแม้แต่กระบวนการคุ้มครองทางกฎหมายที่แตกต่างกัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่งกฎหมายเหล่านั้นให้ดีแล้วจะพบว่า กฎหมายเหล่านั้นบัญญัติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพียงประการเดียวเท่านั้น นั่นคือ การให้ความคุ้มครองความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในด้านข้อมูลส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัว โดยบัญญัติไว้ในกฎหมายระดับสูงสุดของประเทศ ซึ่งการบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 12 และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อย่างไรก็ตาม สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวนั้นประกอบไปด้วยสิทธิอื่นอีกมากมายหลายประการ เช่น สิทธิในการกำหนดตัวตน สิทธิในทางครอบครัว สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น

ในปัจจุบันมีการถูกรบกวนสิทธิความเป็นส่วนตัวและสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล เช่น การนำภาพหรือข้อมูลส่วนบุคคลของตนไปเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยมิได้รับความยินยอม หรือการโฆษณาสินค้า หรือการบริการผ่านทางออนไลน์ เป็นต้น การกระทำดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ส่วนตัว สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการซึ่งมีสิทธิที่จะคิดหรือตัดสินใจด้วยตนเองว่าจะเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลของตนหรือจะติดต่อสื่อสารกับผู้ใดหรือไม่ เมื่อพิจารณาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 35 วรรคแรกและวรรคสอง มุ่งเน้นไปที่การให้ความคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวซึ่งเกี่ยวกับชื่อเสียงจากการกล่าว หรือ ไขข่าวแพร่หลายอันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงชื่อเสียง เกียรติคุณของบุคคลอื่น

เมื่อพิจารณาสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมีการบัญญัติไว้ใน มาตรา 35 วรรคท้าย หากพิจารณาความหมายของคำว่า สิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่บุคคลอื่นมีหน้าที่เคารพแล้ว เมื่อสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลได้รับการรับรองและคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญ บุคคลอื่นย่อมมีหน้าที่ต้องเคารพสิทธิดังกล่าว ดังนั้น การล่วงละเมิดต่อสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลย่อมเป็นการกระทำละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ได้ แต่อย่างไรก็ตาม การให้ความคุ้มครองแก่สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 นั้น จะต้องอาศัยการตีความเพื่อให้ครอบคลุมถึงสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นการให้ความคุ้มครองในลักษณะเดียวกันกับสิทธิทั่วไปอื่นๆ เช่น สิทธิในทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย อนามัย เป็นต้น โดยมีได้มุ่งคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลอย่างครอบคลุม เนื่องจากสิทธิดังกล่าวกับสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลมีลักษณะที่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับหลักทฤษฎีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล กล่าวได้ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมามีความเท่าเทียมกัน มีสิทธิบางประการที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด จนกระทั่งตาย สิทธิดังกล่าวได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพในร่างกาย สิทธิในทรัพย์สินและความเสมอภาค สิทธิตามธรรมชาติเป็นสิทธิที่ผู้ปกครองของรัฐจะเข้าไปล่วงละเมิดมิได้ ผู้ปกครองมีพันธะที่จะต้องจงดเว้นไม่ใช้อำนาจรัฐที่ตนมีอยู่ ซึ่งเท่ากับว่าประชาชนมีสิทธิในการจำกัดอำนาจรัฐนั่นเอง

จากการศึกษาปัญหาเปรียบเทียบหลักทฤษฎีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีเพียงกฎหมายอื่นๆ ที่ให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล โดยสามารถแบ่งประเภทกฎหมายที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 การคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การคุ้มครองตามประมวลกฎหมายอาญา และการคุ้มครองตามกฎหมายเฉพาะ ไม่มีกฎหมายกลางที่จะไปให้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ในข้อมูลส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่งผลทำให้เกิดการถูกละเลย ถูกละเมิดสิทธิทำให้เกิดผลเสียแก่ประชาชน ซึ่งขัดกับทฤษฎีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลไม่สอดคล้องเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นั่นเอง

4.2 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายระดับพระราชบัญญัติต่างๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาปัญหาในประเด็นนี้ คือ กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน ของประเทศไทยที่อาจจะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองขององค์กรภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายลักษณะละเมิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 ฯลฯ มีขอบเขตในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวยังครอบคลุมไม่เพียงพอ

จากประเด็นดังกล่าวควรจะพิจารณาโดยเปรียบเทียบจากขอบเขตการให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลที่ปรากฏอยู่ในหลักเกณฑ์และกฎหมายของต่างประเทศ ซึ่ง ได้แก่ การให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลของปัจเจกชนที่อยู่ในความครอบครองขององค์กรภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่ประกอบกิจการเพื่อการค้าพาณิชย์ กิจการทางด้านอุตสาหกรรม กิจการเพื่อการสาธารณกุศล หรือประเภทใดก็ตาม โดยประเด็นสำคัญที่องค์กรระหว่างประเทศ OCED และ EU ควรจะมีอยู่ในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คือ หน่วยงานหรือองค์กรที่มีการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลใดๆ จะต้องยืนยันและมั่นใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลที่มีอยู่นั้นถูกต้องสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ตามจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้ ดังที่กล่าวมาข้างต้นการพิจารณาขอบเขตการให้ความคุ้มครองตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาจพิจารณาได้ ดังนี้

4.2.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จากขอบเขตการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักกฎหมายละเมิดที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นการให้ความคุ้มครองแก่สิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลในลักษณะกว้าง รวมถึงสิทธิส่วนบุคคลซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานประเภทหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการให้ความคุ้มครองกับสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลประเภทหนึ่งที่เกิดจากการกระทำละเมิดของบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ตาม (มาตรา 420) การให้ความคุ้มครองในกรณีที่มีความเสียหายนั้นเกิดจากการฝ่าฝืนบทบังคับแก่กฎหมายอันมีที่ประสงค

จะปกป้องบุคคลอื่นๆ (มาตรา 422) ตลอดจนการให้ความคุ้มครองแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณ ทางท่ามาหาได้ หรือทางเจริญของบุคคลใดบุคคลหนึ่งจากการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนความจริง (มาตรา 423)

4.2.2 ประมวลกฎหมายอาญา

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาเป็นบทบัญญัติที่กำหนดถึงฐานความผิดและบทลงโทษสำหรับผู้กระทำผิด โดยบทบัญญัติที่ใกล้เคียง ได้แก่ มาตรา 163 มาตรา 164 มาตรา 332 มาตรา 323 และ มาตรา 326 และสิ่งที่บัญญัติไว้ในบทบัญญัติเหล่านี้ คือ เมื่อมีการกระทำที่มิชอบด้วยหน้าที่หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น ผู้ที่กระทำการอันมิชอบเหล่านี้จะมีความผิดฐานใด มีความรับผิดชอบอย่างไร และจะต้องถูกลงโทษอย่างไร

เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายอาญาแล้ว จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายทั้งสองฉบับมีการให้ความคุ้มครองแก่สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลเช่นเดียวกับสิทธิทั่วไปอื่นๆ เช่น สิทธิในทรัพย์สิน ร่างกาย อนามัย ฯลฯ โดยไม่ได้มุ่งคุ้มครองเฉพาะเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรงต่างๆ ที่สาระสำคัญแห่งสิทธิอย่างอื่นกับสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลมีลักษณะแตกต่างกัน ประกอบกับบุคคลจะได้รับการคุ้มครองตามสิทธิก็ต่อเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้วเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากหลักการและมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายทั้งสองฉบับนี้เป็นการให้การเยียวยาแก่ความเสียหายที่เกิดขึ้นมากกว่าการป้องกันความเสียหาย นอกจากนี้ประมวลกฎหมายทั้งสองฉบับนี้ยังผลักการะการพิสูจน์ไปให้แก่ผู้เสียหาย ทั้งยังขาดบทบัญญัติเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และมาตรการที่สำคัญ จำเป็นและเฉพาะเจาะจง ที่จะเป็นหลักประกันให้แก่เรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างเพียงพอตามหลักสากล

4.2.3 พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล

ในปัจจุบันการให้ความคุ้มครองตามกฎหมายเฉพาะ คือ การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ ได้แก่

1) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญ¹ พร้อมกับบัญญัติให้มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ (มาตรา 4 มาตรา 15 และมาตรา 21-25) ดังนั้น ขอบเขตในการ

¹ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติ คู่มือเหตุท้าย พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540. (2540, 10 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 114 (ตอน 46 ก). หน้า 14-15.

ให้ความคุ้มครองของกฎหมายฉบับนี้จึงไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองขององค์กรหน่วยงานภาคเอกชน

2) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งคุ้มครองเฉพาะข้อมูลเครดิตหรือข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับสินเชื่อของผู้ขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ (ผู้ให้สินเชื่อ) ดังนั้น ขอบเขตการให้ความคุ้มครองของพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่ครอบคลุมข้อมูลข่าวสารประเภทอื่น รวมทั้งข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองขององค์กรหรือหน่วยงานภาคเอกชนอื่นๆ อีกด้วย

3) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรซึ่งเป็นข้อมูลตัวบุคคลเกี่ยวกับชื่อ สกุล เพศ วันเดือนปีเกิด และตาย สัญชาติ ศาสนา ภูมิลำเนา สถานะการสมรส วุฒิการศึกษา ชื่อบิดามารดาหรือผู้รับบุตรบุญธรรม ชื่อคู่สมรส และชื่อบุตรเพื่อการดำเนินการงานทะเบียนต่างๆ โดยมีการกำหนดให้สำนักทะเบียนกลางซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐปรับปรุงข้อมูลให้ตรงต่อความเป็นจริงอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บรักษาและควบคุมการทะเบียนราษฎร ตรวจสอบพิสูจน์ตัวบุคคลและประมวลผลข้อมูลการทะเบียนประวัติราษฎร การกำหนดเช่นนี้เป็นการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนเพื่อวัตถุประสงค์ในการทะเบียนประวัติราษฎร แม้จะมีหลักเกณฑ์และวิธีการเช่นเดียวกับหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล OECD และ EU แต่ก็มีขอบเขตการให้ความคุ้มครองเฉพาะข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐเท่านั้น

4) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544

พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติขึ้นเพื่ออนุวัติการให้เป็นไปตามบัญญัติจัดตั้งองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 มิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความคุ้มครองของตน เพียงแต่กำหนดให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นผู้กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสารถึงกัน โดยทางคมนาคมเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ขอบเขตการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของกฎหมายฉบับนี้จึงไม่ชัดเจน

5) พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477

พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ฝากส่ง โดยผู้ฝากส่งสามารถถอนไปรษณีย์ภัณฑ์คืนจากที่ทำการไปรษณีย์ เปลี่ยนชื่อ-ที่อยู่

หรือจัดการเป็นอย่างอื่นได้ตลอดเวลา² รวมทั้งคุ้มครองไม่ให้ข้อมูลส่วนบุคคลถูกเปิดเผยโดยมิชอบ ไม่ว่าการกระทำเช่นนั้นจะกระทำโดยเจ้าพนักงานไปรษณีย์เองหรือเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ยินยอมให้ผู้อื่นกระทำก็ตาม³ จะเห็นได้ว่า เป็นการให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลที่มากับไปรษณีย์ภัณฑ์ โดยกำหนดให้ผู้ครอบครอง คือ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด⁴ มีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยแก่ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครอง แต่หากสังเกตให้ดีจะเห็นว่าหลักในการคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น และยังเป็นกรณีของการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐอีกด้วย ดังนั้น ขอบเขตการให้ความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงยังไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชน

6) พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติ มาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่สิทธิส่วนบุคคลทางด้านข้อมูลส่วนบุคคลแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่สิทธิส่วนบุคคลด้านข้อมูลส่วนบุคคล มิให้สื่อมวลชนประเภทนักหนังสือพิมพ์กระทำการโฆษณาเรื่องราวบุคคลใดบุคคลหนึ่งให้กลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น กล่าวคือ หากนักหนังสือพิมพ์คนใดได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลใดๆ มา จะต้องไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านั้นออกมาเปิดเผย โดยการโฆษณาที่กลาดเคลื่อนจากความจริง แต่หากมีการโฆษณาเช่นนั้น เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะขอให้บรรณาธิการหนังสือพิมพ์แก้ไขหรือพิมพ์ข้อความเพื่อแก้ไขหรือปฏิเสธเรื่องนั้นๆ ให้ตรงตามความเป็นจริง แม้จะถือได้ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลของปัจเจกชนประเภทหนึ่งในระดับหนึ่งแล้ว แต่การให้ความคุ้มครองตามบทบัญญัตินี้ก็มิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์สากลของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแต่ประการใด

7) พระราชบัญญัติสิทธิ พ.ศ. 2508

การที่มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดห้ามมิให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เปิดเผยข้อความหรือตัวเลขที่ประชาชนได้กรอกไว้ในแบบหรือใบกำหนด

² พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477. มาตรา 20.

³ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พ.ศ. 2477. มาตรา 58.

⁴ ปัจจุบัน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ยังคงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัด กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงถือได้ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหนึ่ง ที่จะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540.

ข้อถามแก่นบุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมายนี้ มีลักษณะเป็นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่ก็ยังเป็นเพียงหลักเกณฑ์ประการเดียวที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ นอกจากนี้ มาตรการดังกล่าวยังเป็นการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของปัจเจกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ มิใช่การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชนแต่ประการใด ทั้งนี้ เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวเป็นการเก็บรวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ดังนั้น ขอบเขตการให้ความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยังมีใช้การให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลของปัจเจกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชน

8) พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525

พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องไม่เปิดเผยความลับของผู้ป่วยซึ่งตนทราบมาจากการประกอบวิชาชีพ อันเป็นการกำหนดหน้าที่ในการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยให้แก่บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา ถือเป็นมาตรการการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักการรักษาความปลอดภัยที่อยู่ในหลักเกณฑ์สากลของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และแม้บางครั้งผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจะอยู่ในหน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชน ก็ไม่อาจถือได้ว่ามีบทบัญญัติหรือกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชนได้ เนื่องจากหลักการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ปรากฏในพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นไปตามหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของ OECD และ EU

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายลำดับศักดิ์กับหลักทฤษฎีสติธิและเสรีภาพภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวได้ว่า ทั้งสิทธิและเสรีภาพนั้นต่างก็เป็นอำนาจที่กฎหมายรับรองคุ้มครองให้แก่บุคคลเช่นเดียวกัน ส่วนที่แตกต่างกันก็คือ “สิทธิ” เป็นอำนาจที่บุคคลสามารถเรียกร้องให้ผู้อื่นกระทำการใดหรืองดเว้นกระทำการใดเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตน ส่วน “เสรีภาพ” เป็นอำนาจของบุคคลในอันที่จะกระทำการหรือไม่กระทำการใดในสิ่งที่ตนประสงค์โดยปราศจากการรบกวนแทรกแซงจากรัฐหรือจากบุคคลอื่น

เมื่อเปรียบเทียบปัญหากับหลักทฤษฎีสติธิและเสรีภาพในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พบว่า ประเทศไทยจะมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลอยู่บ้าง แต่ก็เป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของรัฐ ขัดกับหลักทฤษฎีสติธิและเสรีภาพไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 อย่างไรก็ตาม หากเกิดความเสียหายอันเกิดจากการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งขัดกับหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ในข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ยังคงสามารถฟ้องร้องดำเนินคดีเพื่อเอาผิดกับผู้กระทำละเมิดโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และอาศัยการคุ้มครองจากประมวลกฎหมายอาญาได้ เพียงแต่การดำเนินการโดยอาศัยกระบวนการทางศาล ผู้เสียหายจะต้องมีหน้าที่พิสูจน์ให้ศาลเห็นถึงการกระทำละเมิดและความเสียหายที่เกิดขึ้น มิฉะนั้น ผู้เสียหายอาจไม่ได้รับการเยียวยาจากการกระทำละเมิดนั้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นภาระให้กับประชาชนในการพิสูจน์เช่นนั้น เนื่องจากในบางกรณีเป็นการยากที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว อาทิเช่น การนำข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า ไปขายต่อให้กับผู้ประกอบการขายตรงแล้วผู้ประกอบการนั้นก็ส่งเอกสารเชิญชวนให้ซื้อสินค้าไปให้กับบุคคลนั้น เช่นนี้จะพิสูจน์ได้อย่างไร เจ้าของข้อมูลได้รับความเสียหายแล้ว การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลนั่นเอง

4.3 ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการตีความนิยามและการแยกประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 รัฐได้มีการบัญญัติให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีการกำหนดนิยามความหมายไว้เป็นไปอย่างกว้าง ซึ่งการกำหนดนิยามความหมายอย่างกว้างนี้สามารถทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปใช้ดุลยพินิจได้อย่างเต็มที่ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐขยายขอบเขตการใช้ดุลยพินิจนั้น ไปกระทบสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล กลายเป็นประเด็นปัญหาขาดกฎหมายกลางในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล เพราะมิได้กำหนดนิยามไว้ในกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งเพียงฉบับเดียว แต่เป็นการกำหนดไว้อย่างกระจัดกระจายตามกฎหมายต่างๆ รวมไปถึงปัญหาการบังคับใช้กฎหมายระดับพระราชบัญญัติเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากไม่มีขอบเขตในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเกิดการกระทบสิทธิซึ่งถือว่าไม่ตรงต่อการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล นำมาสู่ปัญหาที่รัฐต้องตีความนิยามและขอบเขตของคำว่า “ข้อมูลส่วนบุคคล” โดยจะต้องกำหนดมาตรการทางกฎหมายรวมทั้งกำหนดขอบเขตในการบังคับเพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยชัดเจน ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการตีความนิยามและการแยกประเภทของการใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังต่อไปนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องดำเนินการวิเคราะห์ประการแรก คือ ปัญหาคำนิยามของคำว่า “ข้อมูลส่วนบุคคล” กล่าวคือ ไม่สามารถคุ้มครองให้ครอบคลุมไปถึงข้อมูล

ส่วนบุคคลทั้งหมดที่อยู่ในภาคเอกชนต่างๆ ที่ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นก็ได้มีการจัดเก็บโดยภาคเอกชน และด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจจะมีผลทำให้การที่เจ้าหน้าที่อาศัยช่องว่างของกฎหมายในการหาผลประโยชน์ที่มีขอบ กระทบไปเกินขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ โดยเหตุนี้จะต้องกำหนดขอบเขตความหมายของข้อมูลส่วนบุคคลเสียก่อนว่าหมายความรวมถึงสิ่งใดบ้าง เพื่อนำไปสู่การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อไป

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลโดยอาศัยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แต่การให้ความคุ้มครองโดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญมีลักษณะเป็นการให้ความคุ้มครองในระดับกว้าง ซึ่งโดยปกติแล้วไม่อาจที่จะวางหลักเกณฑ์หรือมาตรการต่างๆ ที่มีลักษณะเป็นรายละเอียดได้อย่างครบถ้วนในรัฐธรรมนูญได้ ดังนั้น การบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้ในรัฐธรรมนูญเพียงอย่างเดียว จึงไม่อาจจะให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ตามหลักสากล ส่งผลให้ผู้ใช้กฎหมายเป็นผู้ตีความและกำหนดขอบเขตในการบังคับใช้ขึ้นมาเองแต่การตีความและการกำหนดขอบเขตนั้นไปกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลและละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคล

ประการที่สอง ปัญหาการแยกประเภทของข้อมูลส่วนบุคคล

เนื่องจากข้อมูลส่วนบุคคลสามารถแบ่งออกได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับว่าจะใช้หลักเกณฑ์ใดในการแบ่งแยกประเภทของข้อมูลส่วนบุคคล การแบ่งประเภทของข้อมูลส่วนบุคคล เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ต้องทำการศึกษาวิเคราะห์ทำความเข้าใจเพื่อที่จะสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้ความคุ้มครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บรวบรวม การใช้ข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อความเหมาะสมกับข้อมูลส่วนบุคคลในแต่ละประเภท จากการศึกษาพบว่าข้อมูลส่วนบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป หมายถึง ข้อมูลข่าวสารใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลซึ่งสามารถบ่งชี้เฉพาะตัวบุคคล ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานภาพสมรส และลักษณะทางกายภาพของบุคคล ข้อมูลใดๆ ดังกล่าวสามารถที่จะนำมาประมวลกันเป็นข้อเท็จจริงที่บ่งชี้ลักษณะเฉพาะตัวบุคคลได้

2) ข้อมูลส่วนบุคคลประเภทที่มีความอ่อนไหว หมายถึง ข้อมูลที่ถือว่าเป็นเรื่องเฉพาะตัวของบุคคลเป็นการเฉพาะ เป็นข้อมูลที่เป็นความลับหรือไม่พึงประสงค์ที่จะให้มีการเปิดเผยข้อมูลประเภทนี้ ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ สถานะทางการเงิน ความเชื่อในลัทธิศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ประวัติสุขภาพ หรือข้อมูลอื่นใดที่กระทบความรู้สึกของผู้อื่นหรือประชาชน

ดังนั้น เมื่อข้อมูลมีความสำคัญหรือมีความอ่อนไหวในระดับที่แตกต่างกัน การใช้หรือการเปิดเผยข้อมูลในแต่ละข้อมูลย่อมส่งผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลแตกต่างกันไปตามประเภทของข้อมูล ซึ่งการประเมินประเภทข้อมูลส่วนบุคคลในประเด็นที่เกี่ยวกับความอ่อนไหวที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้เป็นเจ้าของข้อมูลหากมีการเปิดเผยหรือล่วงรู้ข้อมูลนั้น สามารถจัดแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ข้อมูลข่าวสารประเภทที่มีความอ่อนไหวระดับต่ำ ข้อมูลประเภทนี้เป็นข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลเป็นข้อมูลที่มีความอ่อนไหวเนื่องจากข้อมูลเหล่านี้อาจช่วยทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีระดับความอ่อนไหวสูงขึ้น

2) ข้อมูลข่าวสารประเภทที่มีความอ่อนไหวระดับปานกลาง ข้อมูลประเภทนี้เป็นข้อมูลที่มีความอ่อนไหวมากในแง่ที่มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายเมื่อข้อมูลถูกนำเอาไปใช้ในทางที่ผิดอยู่ในระดับสูง ข้อมูลประเภทนี้ครอบคลุมถึงข้อมูลประเภทที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งมีความครอบคลุมในทุกเรื่องของชีวิต ข้อมูลที่มีความอ่อนไหวระดับปานกลางนี้มีความสำคัญเช่นเดียวกับข้อมูลที่มีความอ่อนไหวระดับสูงและไม่ควรถูกเก็บรวบรวมไว้โดยสิ้นเชิง

3) ข้อมูลข่าวสารประเภทที่มีความอ่อนไหวระดับสูง ข้อมูลประเภทนี้ ได้แก่ ข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประวัติทางการแพทย์ พฤติกรรมทางเพศ หรือข้อเท็จจริงด้านอื่นๆ ในชีวิตของบุคคล ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องส่วนตัวหรือลับเฉพาะ ข้อมูลประเภทที่มีความอ่อนไหวสูงนี้จึงมีความสำคัญและไม่ควรถูกเก็บรวบรวมไว้โดยสิ้นเชิง

จากที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในการกำหนดประเภทของข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า ข้อมูลสามารถแบ่งแยกประเภทได้ แต่ในลักษณะของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นสามารถแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปเป็นเรื่องกระทบต่อชื่อเสียงทำให้เกิดความอับอายและข้อมูลส่วนบุคคลประเภทที่มีความอ่อนไหวต่อความรู้สึกของบุคคลเมื่อได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว ดังนั้น ปัญหาสำคัญในการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้ให้คำนิยามข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัวบุคคลเท่านั้นไม่ว่าผู้นั้นจะยังคงชีวิตอยู่หรือไม่ก็ตาม โดยไม่ได้หมายความว่ารวมถึงข้อมูลข่าวสารของนิติบุคคลหรือองค์กรเอกชนใดใน มาตรา 21 ได้บัญญัติให้ความหมายของคำว่า “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวต้องเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเฉพาะตัวของบุคคลหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ และเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐเท่านั้น เพราะถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความ

ครอบครองของเอกชนก็จะไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดค่านิยามของข้อมูลส่วนบุคคลสัมฤทธิ์ผลได้อย่างสมบูรณ์

ปัญหาการตีความนิยามความหมายและขอบเขตของ “ข้อมูลส่วนบุคคล” ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ คือ เมื่อหน่วยงานราชการได้รับคำร้องขอจากประชาชนให้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว หน่วยงานราชการก็มักจะปฏิเสธคำร้องขอดังกล่าวนั้น โดยกล่าวอ้างว่า เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้เป็นเจ้าของข้อมูล หน่วยงานราชการจึงไม่มีอำนาจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่ผู้ร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลได้ แต่เมื่อประชาชนผู้ร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลนั้นอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานรัฐในการไม่เปิดเผยข้อมูลตามที่ประชาชนร้องขอไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเมื่อคณะกรรมการดังกล่าวได้รับคำอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานรัฐที่ไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ประชาชนได้ร้องขอแล้ว ที่ผ่านมาโดยส่วนใหญ่ก็จะวินิจฉัยให้หน่วยงานรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นแก่ประชาชนที่ร้องขอ โดยให้เหตุผลว่าข้อมูลที่ประชาชนต้องการทราบไม่ได้เป็นข้อมูลส่วนบุคคล แต่เป็นเพียงข้อมูลธรรมดาที่อยู่ในความครอบครองของราชการเท่านั้น เมื่อข้อมูลดังกล่าวไม่ต้องห้ามตามกฎหมายหน่วยงานของรัฐก็ต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่ประชาชนผู้ร้องขอ ทั้งนี้ การวินิจฉัยของคณะกรรมการส่วนใหญ่จะเป็นการให้เหตุผลประกอบคำสั่งโดยที่ไม่ได้อธิบายความหมายของข้อมูลส่วนบุคคลไว้ว่ามีความหมายอย่างไรหรือให้ค่านิยามและขอบเขตของคำว่าข้อมูลส่วนบุคคลไว้แต่อย่างใด

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางกรณี ที่ถึงแม้จะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลแต่คณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลก็มีคำสั่งให้เปิดเผยโดยอ้างว่าเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ หลักการดังกล่าวได้ปรากฏครั้งแรกในคำวินิจฉัยในเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งเรื่องมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับเลือกตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายสถาบันการเงินธนาคารแห่งประเทศไทยโดยเอกสารที่เข้าข่ายเป็นข้อมูลส่วนบุคคล คือ บันทึกของสำนักงานรักษาความปลอดภัยธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องสรุปประวัติและพฤติกรรมของบุคคลซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันการเงินแห่งประเทศไทย เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อระบบการเงินการคลังของประเทศ ดังนั้น แม้ว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อหน่วยงานของรัฐ คือ ธนาคารแห่งประเทศไทยและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะด้วย หลังจากนั้นเป็นต้นมาคำวินิจฉัยอื่นๆ ก็ได้ยึดถือตามแนวคำวินิจฉัยฉบับนี้เป็นบรรทัดฐานเรื่อยมาดังจะเห็นได้ในคำวินิจฉัยเรื่องรายงานการเงินบริจาคของนักเรียนย้อนหลัง 3 ปี พร้อมชื่อและจำนวนเงินที่บริจาคให้กับสมาคมฯ หรือการบริจาคให้กับโรงเรียนสาธิตฯ

หรือบริจาคให้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารในความครอบครองของหน่วยงานรัฐ การเปิดเผยจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและความน่าเชื่อถือในการบริหารราชการที่โปร่งใสของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยิ่งกว่าจะกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลตามที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวอ้างมา และนอกจากนี้ คำวินิจฉัยเรื่องการเปิดเผยชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินสองแปลง มิใช่ เป็นการเปิดเผยข้อมูลว่าผู้ใดมีโฉนดที่ดินกี่แปลง โฉนดที่ดินที่ใดบ้าง ซึ่งกรมที่ดินถือได้ว่าเป็น ข้อมูลส่วนบุคคลแต่เป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์ต้องการทราบเลขที่โฉนดและชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน บริเวณใกล้เคียงกับที่ดินที่ผู้อุทธรณ์ เนื่องจากมีที่ดินบางส่วนถูกทิ้งร้างให้เป็นที่ทิ้งขยะและเป็น ที่อยู่อาศัยของสุนัข ทำให้เกิดความเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม แม้ว่าการขอให้เปิดเผยจะเป็น การบุกรุกล้ำเส้นส่วนบุคคลบ้าง แต่เมื่อคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและผู้อุทธรณ์มีส่วนได้เสียแล้ว ผู้อุทธรณ์มีสิทธิที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาหลักทฤษฎีสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลกับหลักทฤษฎี การคุ้มครองสิทธิภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ประเทศไทยปัจจุบันมีการตีความสถานะข้อมูลส่วนบุคคลอย่างกว้างชัดกับหลักคุ้มครองสิทธิ ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ผลทำให้เกิดปัญหา เจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายเกิดการตีความอย่างกว้างให้ตนเอง เข้าไปใช้อำนาจโดยมิชอบ และ เกินขอบเขตตามที่กฎหมายกำหนด ทำให้ประชาชนถูกกระทบสิทธิ และเมื่อพิจารณาเรื่องของขอบเขต และประเภทของข้อมูลส่วนบุคคล การจะกล่าวว่าการกระทำใดเป็นการกระทำที่มีการแทรกแซง ในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลหรือไม่ ขึ้นแรกจะต้องกำหนดขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพให้ได้ เสียก่อน หากมีการล่วงล้ำเข้าไปในสิทธิและเสรีภาพนั้น จึงกล่าวได้ว่าเป็นการแทรกแซงสิทธิและ เสรีภาพ ดังนั้น จากองค์ประกอบของสิทธิและเสรีภาพนั่นเอง ย่อมมีข้อจำกัดของการคุ้มครองอยู่ ในตัวการกระทำใดนั้นๆ ที่อยู่ภายในขอบเขตของการคุ้มครองของสิทธิและเสรีภาพ จึงอาจเรียกได้ว่า เป็น “การใช้สิทธิและเสรีภาพ” การใช้สิทธิและเสรีภาพมิได้หมายความว่าเฉพาะการกระทำในลักษณะเชิง Positive การกระทำนั้นรวมถึงการละเว้นการกระทำด้วยหรือที่เรียกว่า “เสรีภาพในทางปฏิเสธ”

ประเทศไทยปัจจุบันมีการตีความสถานะข้อมูลส่วนบุคคลอย่างกว้างชัดกับหลักทฤษฎี การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ผลทำให้เกิดปัญหาเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้เข้าไปใช้อำนาจโดยมิชอบ และเกินขอบเขต ตามที่กฎหมายกำหนดทำให้ประชาชนถูกกระทบสิทธิในตนเอง

4.4 แนวทางการแก้ไขการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้เขียนเห็นว่าควรมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ เนื่องจากการไม่กำหนดกฎหมายที่มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนทำให้เกิดผลเสียต่อประชาชนในการที่จะถูกระทบสิทธิ ละเมิดสิทธิ และไม่มี การคุ้มครองสิทธิตามทฤษฎีและตามวัตถุประสงค์ เจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้น จึงต้องการศึกษาทฤษฎีกฎหมายในประเทศไทยและกฎหมายต่างประเทศ ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเฉพาะ (Data Protection Act) โดยกฎหมายสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐานในการคุ้มครอง “สิทธิของปัจเจกบุคคลในการกำหนดหรือตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้หรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล” หลักการที่ว่า บุคคลเป็นเจ้าของข้อมูลเป็นผู้ควบคุมข้อมูลของตนเองนั่นเอง โดยมีกรณียกเว้นเท่านั้นที่บุคคลจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่หน่วยงานที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวต้องดำเนินการโดยน้อยที่สุดและเท่าที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเท่านั้น และจะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ไม่ได้ นอกจากนี้ บุคคลมีสิทธิที่จะได้รับรู้ว่าหน่วยงานมีการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของตน และหากสงสัยว่ามี การใช้ข้อมูลของเขาโดยไม่ถูกกฎหมายก็สามารถแจ้งให้ผู้ตรวจการด้านการคุ้มครองข้อมูลแห่งสหพันธรัฐแก้ไขให้ได้ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาคเอกชน ในกรณีที่หน่วยงานภาคเอกชนมีข้อมูลส่วนบุคคลไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในทางอาชีพ หรือในทางธุรกิจให้หน่วยงานของเอกชนนั้นแต่งตั้งพนักงานของหน่วยงานนั้นที่มีความรู้ความสามารถในด้านการเก็บรักษาข้อมูลคนหนึ่งทำหน้าที่ควบคุมข้อมูล พนักงานนี้อยู่ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสหพันธ์ในกรณีที่ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลเห็นว่า การใช้ข้อมูลนั้นกระทบสิทธิของตนบุคคลนั้นอาจร้องเรียน ไปยังเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสหพันธ์ได้และคำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสหพันธ์ย่อมถูกโต้แย้งไปยังศาลปกครองได้

ประเทศญี่ปุ่นมีกฎหมายชื่อว่า “กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล” ซึ่งมุ่งคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลทั้งในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนและหน่วยงานอิสระของรัฐ โดยมุ่งจะวางหลักกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการเอื้ออำนวยให้การประกอบการค้าและธุรกิจในยุคข้อมูลข่าวสารเป็นไปได้ และยังวางหลักกว้างๆ ในกฎหมายว่าการดำเนินการใดๆ ต่อข้อมูล ส่วนบุคคลจะต้องกระทำด้วยความเคารพต่อสิทธิใน

บุคคลภาพเอกชนแต่ละคน และจะต้องใช้วิธีที่ชอบและแน่นอนถูกต้อง หลักทั่วไปในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คือ การคุ้มครองไม่ให้เปิดเผยหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังบุคคลภายนอก โดยเจ้าของข้อมูลมิได้รับรู้หรือยินยอมไว้ล่วงหน้า เว้นแต่จะเข้าช้อยกเว้นที่กฎหมายกำหนด ช้อยกเว้นดังกล่าวมีหลายประการ เช่น เมื่อมีเหตุจำเป็นเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือเป็นการเปิดเผยต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ โดยชอบ ที่สำคัญช้อยกเว้นดังกล่าวนี้รวมถึง กรณีเปิดเผยแก่คู่สัญญา ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ให้บริการเครือข่ายแก่ผู้ประกอบการ หรือผู้รับสัญญาช่วงจากคู่สัญญา และผู้ประกอบการเข้าร่วมหรือผู้ประกอบการอื่นซึ่งมีสิทธิใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้น เช่น ในกรณีมีการ โอนหรือควบกิจการเข้าด้วยกัน เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะในกรณีเหล่านี้กฎหมายไม่ถือว่าเป็นการเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลภายนอก

นอกจากนี้ ยังมีหลักการสำคัญจากการร่วมมือที่เรียกว่าหลักการสำคัญในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การเพื่อความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) โดยกรอบที่ควรกำหนดไว้ในกฎหมายควรมี ดังนี้

1) หลักข้อจำกัดในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ต้องชอบด้วยกฎหมายและต้องใช้วิธีการที่เป็นธรรมและเหมาะสม โดยในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ต้องให้เจ้าของข้อมูลรู้เห็น รับรู้ หรือได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

2) หลักคุณภาพของข้อมูล คือ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมนั้นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นว่า “จะนำไปใช้ทำอะไร” และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ข้อมูลดังกล่าวจะต้องถูกต้องสมบูรณ์หรือทำให้เป็นปัจจุบันหรือทันสมัยอยู่เสมอ

3) หลักการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บ คือ ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ว่า ข้อมูลที่มีการเก็บรวบรวมนั้น เก็บรวบรวมไปเพื่ออะไร พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่เก็บรวบรวมหรือรักษาข้อมูลนั้น ตลอดจนกรณีที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่นว่านั้นไว้ชัดเจน

4) หลักการใช้ข้อมูลอย่างจำกัด (Use Limitation Principle) ข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องไม่ถูกเปิดเผย ทำให้แพร่หลาย หรือใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบ เว้นแต่ได้รับการยินยอมจากเจ้าของข้อมูลหรือมีกฎหมายบัญญัติซึ่งให้เป็นอย่างอื่น

5) หลักการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล (Security Safeguards Principle) จะต้องรักษาความปลอดภัยของข้อมูลโดยใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยตามสมควร เพื่อป้องกันการลักลอบเข้าถึงข้อมูล หรือการใช้ แก่ใจ เปิดเผย หรือลบข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาต

6) หลักการเปิดเผย (Openness Principle) ควรมีการประกาศนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการใดๆ ต่อข้อมูลส่วนบุคคลให้ทราบโดยทั่วไป วัตถุประสงค์ในการใช้ข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูล เป็นต้น

7) หลักการมีส่วนร่วมของเจ้าของข้อมูล (Individual Participation Principle) ควรกำหนดให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิในการได้รับการยืนยันจากผู้ควบคุมข้อมูลว่าผู้ควบคุมข้อมูลมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเจ้าของข้อมูลหรือไม่เพียงใด โดยจะต้องได้รับทราบผลการยืนยันภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้ ผู้ควบคุมข้อมูลอาจคิดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้ในอัตราที่เหมาะสม และในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามที่เจ้าของข้อมูลร้องขอข้างต้นผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องแจ้งเหตุผลให้เจ้าของข้อมูลทราบ อีกทั้งบอกกล่าวให้เจ้าของข้อมูลทราบถึงสิทธิในการโต้แย้งในการไม่ปฏิบัติตามคำร้องขอดังกล่าว และหากต่อมาปรากฏว่าข้อโต้แย้งจากเจ้าของข้อมูลสามารถรับฟังได้ เจ้าของข้อมูลก็มีสิทธิที่จะขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลทำการลบ แก้ไขปรับปรุง หรือทำให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์ได้

8) หลักความรับผิดชอบ (Accountability Principle) ผู้ควบคุมข้อมูลต้องมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามหลักการข้างต้นให้ครบถ้วนทุกประการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบประเทศไทยกับต่างประเทศ และหลักการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การเพื่อความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจึงต้องนำหลักการของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และประเทศญี่ปุ่น รวมถึง หลักหลักการ ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การเพื่อความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) มาปรับใช้ในประเทศไทย จากที่กล่าวมาข้างต้นหากประเทศไทยนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและข้อกฎหมายในต่างประเทศรวมถึงหลักการ ให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขององค์การเพื่อความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) มาปรับใช้จะทำให้ประเทศไทยสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการกระทบสิทธิและจากการไม่มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทยได้จริง

ดังนั้น เมื่อพิจารณาปัญหาเปรียบเทียบหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคล ทฤษฎีสิทธิและเสรีภาพ และทฤษฎีการแยกประเภทของข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าควรมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของข้อมูลส่วนบุคคล โดยกำหนดให้มีองค์กรที่ควบคุมดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะ นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติและวินิจฉัยข้อร้องเรียน

อันเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย ทางด้านสังคม เพื่อให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามหลักสากลและประโยชน์แก่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

หากประเทศไทยนำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ จะทำให้ประเทศไทยสามารถที่จะแก้ไข และทำให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิรวมถึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจากหลักการทางกฎหมายของต่างประเทศและหลักการทางทฤษฎีที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในข้อมูลส่วนบุคคลที่เน้นกฎหมายมาบังคับอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพื่อคุ้มครองประชาชนชาวไทยได้อย่างแท้จริง